

OMSLAG

Het heiligenboek

Josefina Bakhita. De lachende zuster *Tom Zwaenepoel*

Josefina wordt omstreeks 1869 geboren in een klein dorp in een van de zuidelijke provincies van Sudan. Op negenjarige leeftijd wordt ze ontvoerd door slavenhandelaars. Het meisje, dat voortaan Bakhita (Je hebt geluk gehad) heet, wordt mishandeld en tot vijfmaal toe op slavenmarkten verkocht. Tijdens haar verblijf bij de moeder en de echtgenote van een generaal wordt ze dagelijks tot bloedens toe gezeseld, waaraan ze levenslang 144 littekens overhoudt.

In 1882 wordt Josefina verkocht aan de Italiaanse consul Callisto Legnani. Hij neemt haar mee naar zijn vaderland. Terwijl ze als kind-meisje werkt in een Venetiaanse familie, hoort Josefina voor het eerst over het christendom en leert ze haar eerste gebeden. Ze weigert naar Sudan terug te keren, omdat ze absoluut christen wil worden. In 1890 wordt ze gedoopt als Josefina Margarete, ze wordt gevormd en ontvangt haar eerste communie. Zes jaar later legt ze in Verona haar geloften af bij de zusters van Canossa. Hier werkt ze in de sacristie en aan de kloosterpoort, en tijdens verschillende reizen door Italië probeert ze de missie te bevorderen. In de

bijbehorende school is Madre Moretta (Moeder negertje) tot aan haar dood in 1947 conciërge. Vol vreugde en dankbaarheid leeft Bakhita naar haar doopsel toe, dat ze beschouwt als een genadeschenk. Het is voor haar een genade om een kind van God te mogen zijn. In zijn encycliek *Salvi spe* schrijft Benedictus XVI hierover: „Nu had ze ‘hoop’. Niet meer slechts de kleine hoop minder wrede heren te vinden, maar de grote hoop: ‘Ik word definitief bemind en wat mij ook gebeurt, ik word door die liefde verwacht. En dus is mijn leven goed.’ Door dit besef van hoop was ze ‘verlost’, nu geen slavin meer, maar een vrij kind van God. De bevrijding die ze zelf door de ontmoeting met de God van Jezus Christus had ontvangen, die moest ze doorgeven, die moest ook aan anderen, aan zoveel mogelijk mensen, geschonken worden. De hoop die haar ten deel was gevallen en die haar ‘verlost’ had, kon ze niet voor zichzelf houden. Die moest velen, ja allen, bereiken.” Haar wens om kloosterlinge te worden, wordt wegens haar huidkleur afgewezen, maar dankzij de steun van kardinaal en patriarch

Jozef Sarto (de latere Pius X) kan Josefina toch intreden. In het klooster kent iedereen haar als de ‘lachende zuster’, ook wanneer ze op het einde van haar leven heel wat moet lijden. De vrouw, die vanaf haar kindertijd de gruwelijkheid en brutaliteit kent waarmee de mens zijn medemens kan behandelen, ziet het als haar plicht om in Italië te getuigen over haar weg van bevrijding en op te komen voor de volledige uitoefening van de mensenrechten.

Wanneer de plaatselijke bisschop haar tijdens zijn bezoek aan het klooster vraagt wat ze doet, antwoordt zij: „Hetzelfde als u.” Nadat de gast verbaasd om uitleg vraagt, herhaalt ze: „Excellentie, we willen toch beiden hetzelfde doen, namelijk de wil van God uitvoeren.” Inderdaad, beiden doen hetzelfde in verschillende ‘posities’. Zowel de bisschop als de kleine, gebogen oude zuster die bijna niet meer kan werken, probeert Gods wil uit te voeren, ieder op zijn manier, met zijn gedrevenheid en persoonlijkheid. Zo staan beiden op de juiste plaats. Voor de rooms-katholieke Kerk is Josefina een grote heilige. In zijn homilie tijdens de heiligverkla-

ring op 1 oktober 2000 legde Joannes-Paulus II ook uit waarom: „Josefina vraagt ons de realiteit niet passief aan te nemen, maar met vastberadenheid actief te worden, om meisjes en vrouwen te bevrijden van onderdrukking en geweld en hun waardigheid terug te geven door de vrije uitoefening van hun rechten.” In zijn toespraak tot de Sudanese bisschoppen naar aanleiding van hun ad-limabezoek in december 2003 beklemtoonde hij dat Josefina's leven bewijst dat „denken in stammen en andere vormen van discriminatie op grond van etnische afkomst, taal en cultuur niet thuishoren in een geciviliseerde maatschappij en in een gemeenschap van gelovigen”.

Citaten van Benedictus XVI tijdens zijn bezoek aan het Romeinse priesterseminarie, ontmoeting met de seminaristen, vragen van de seminaristen en antwoorden van de paus, 17 februari 2007.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

12 december, 11.55 uur, IKON via Nederland 2. In *Het Vermoeden* ontmoet Annemiek Schrijver gasten uit diverse religieuze tradities en praat met hen over hun ‘heilige tekst’. Vandaag een herhaling van de aflevering uit 2008 met cabaretier Sara Koos. Koos speelt voor uitverkochte zalen, succes dat tien jaar geleden begon, toen ze „met de moed der wanhoop” meedeed aan het Leids Cabaretfestival. Sara: „Ik wilde tenminste geprobeerd hebben om mijn droom te verwezenlijken.” Na een periode van zware depressies had ze de keuze: of een psychiatrisch patiënt blijven, of de verantwoording nemen voor haar eigen leven en het slachtofferschap achter zich laten. Vandaar haar keuze voor de tekst van Marianne Williamson, die begint met de regels: „Onze grootste angst is niet dat we onvolmaakt zijn. Onze grootste angst is dat we mateloos krachtig zijn.”

De vrome kudde

Op de gezondheid Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

De directeurs van de brouwerijen Maes, Heineken en Duvel nemen elke ochtend om tien over zeven samen de trein naar het werk. Op zekere morgen is er een ernstige vertraging en ze besluiten dan maar iets te gaan drinken. Ze stappen een café binnen, waar volgens de kaart meer dan 120 verschillende biersoorten worden geschonken.

De directeur van Maes roept meteen:
– Patron, drie Maeskes alstublieft.

Nadat hun glas leeg is, roept de directeur van Heineken:
– Hallo, barman, kunt u ons nog effe drie Heinekens serveren, *silvousplee*?

Nadat deze uit zijn, is het de beurt aan de directeur van Duvel:
– Patron, brengt u nog eens 't zelfde, als dat kan.

De directeurs van Maes en Heineken schrikken en kijken elkaar verbaasd aan. Zegt die van Heineken:
– Man, hoe kan dat nou? Jij bent directeur van Duvel, en je bestelt drie Heinekens?

Waarop de baas van Duvel, op z'n horloge kijkend:
– Tja, het is nog wat vroeg op de ochtend om bier te drinken, niet?

EXCIUS Ingezonden door Cyriel Nijs

Een ambtenaar komt 's ochtends te laat op het werk. Hij weet z'n chef te melden:

– Ik heb me overslapen, mijnheer.

Waarop de chef:

– Verrek, slaap je dan thuis ook nog?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: TAARTDEEG

deel v.e. schip	vogel	bouwland	voor de middag	gewicht
huisvesting	dwaas	omwenteling	sufferd	
7				3
vreemde munt			5	geladen deeltje selenium
				zeehond
avontuur	prul pracht	4	grondsoort rivier in Frankrijk	
componist	stevig		voorzetsel opschik	koker
1				getijde
groente	kunsteenaar zangnoot	2		idem
		Euro-peaan	9	bol-gewas
6				8
reeds		lid van ver-dienste		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---